

*Формування способів сприйняття
сюжетних зображень
засобами орієнтування на картині
(з елементами технології М. Монтесорі)*

ЯК ТВАРИНИ ТА ПТАХИ ДО ЗИМИ ГОТУВАЛИСЯ

МЕТА

1. Продовжувати вчити дітей бачити та розуміти зображення на картині.
2. Вдосконалювати вміння співвідносити зоровий образ зі словом під час підбору до іменників прикметників та дієслів.
3. Закріплювати навички зв'язного мовлення та вміння встановлювати взаємозв'язок за місцем дії, часом дії, складними причинно-наслідковими зв'язками.
4. Формувати вміння по пам'яті за незначними підказками відтворювати елементи картини, за допомогою схематичного зображення.
5. Розвивати бінокулярний зір засобами роботи з контурними та силуетними елементами картини, за допомогою користування біноклем.
6. Розвивати вміння орієнтуватися на мікро площині, визначаючи мовно місцезнаходження об'єкта.
7. Виховувати любов до тварин, зацікавленість живою природою, розуміння її, вміння об'єктивно оцінювати свою роботу.

ОБЛАДНАННЯ

- ✓Казка «Як тварини та птахи до зими готувалися»
- ✓Картина за текстом казки
- ✓Контурне зображення картини «Плутанина»
- ✓Контурне зображення тварин для орієнтування на мікро-площині «Хто де?»
- ✓Силуетне зображення тварин, біноклі на кожну дитину
- ✓Фломастери, масажні м'ячики, гра «Склади з частин»
- ✓Музичний супровід, іграшкова ворона, сніжинки - настрій

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

1. Мотивація.
2. Пальцева гімнастика.
3. Робота з картиною, біноклями.
4. Орієнтування на площині.
5. Схематичне малювання тварин по пам'яті у пусті клітини за допомогою матеріалізованих сенсорних еталонів.
6. Гра «Наклади силует на контур».
7. Фізхвилинка.
8. «Плутанина»- робота за схематичною картиною.
9. Зорова з сніжинками.
10. Складання з частин кольорової картини (пазли).

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. МОТИВАЦІЯ.

Сьогодні ми з вами вирушимо на екскурсію до чарівного лісу, у якому живе багато диких тварин. Спробуємо перетворитися у лісових звірят і потрапити до їх домівки: можливо вони потребують нашої допомоги.

1. ПАЛЬЦЕВА ГІМНАСТИКА

Давайте візьмемо масажні м'ячики та пограємося з ними.

Педагог: На яку тварину схожий м'ячик? *(На їжачка)*

- Прямі рухи
- Колові рухи
- Силове стискання
- Тримання по черзі кожним пальчиком *(їжачок колючий)*
- Масаж вуха *(їжачок розмовляє)*

Педагог: Ви чуєте, їжачок щось хоче сказати – він запрошує вас на зимову галявину.

(картина повертається, вихователь бере у руки іграшкову ворону)

Ворона: Добрий день діти, подивіться яку чудову картину я вам принесла. На ній намальована казка, яку ви читали. Як вона називається? (*«Як тварини та птахи до зими готувалися»*).
Правильно. Подивіться, яка я тут гарненька на пеньочку. Коли я прилетіла, я чогось галасувала, але не пам'ятаю про що. Нагадайте мені.

Діти: Прихід зими прогавили, проспали, забули. (*за текстом казки*)

Ворона: Молодці, пам'ятаєте. А подивіться, що я ще вам принесла (*показує маски тварин, та роздає дітям*). Якщо ви хочете перетворитися на тварин, вдягайте маски і вирушаємо у подорож. Подивіться на картину і згадайте, хто перший прийшов на галявину? (*ворона*) А хто потім? (*заєць*) Як з'явився заєць? (*ворона питає у дитини у масці зайця*)

Заєць: Я вискочив полохливо з-під куща.

Ворона: Хто з'явився за зайцем? (Білка) Як вона з'явилася?

Білка: Я проворно вискочила з дупла. і т. д.

- Ведмідь незграбно вибрався з барлоги.
- Їжачок вибіг з нірки та зашуршав маленькими ніжками.
- Тетерів важно злетів з дерева.
- Кабан вийшов з лісу.

(всі відповіді за текстом казки)

Ворона: Молодці, згадали. А побачити на картині, як підготувалися звірі до зими, вам допоможе бінокль

(діти беруть біноклі та дивлячись на картину, відповідають за текстом казки).

Ворона: Зайчик як ти підготувався до зими?

Заєць: Я змінив свою сіру шубку на білу і мене не помітять на снігу.

4.ОРІЄНТУВАННЯ НА ПЛОЩИНІ

(робота за картиною в клітинку)

Білка: Я змінила свою руду шубку на сіру. В ній мене серед гілочок не буде видно. Насушила ягід, грибів, припасла горіхів в дуплі.

Ведмідь: Я запас багато жиру під шкірою та викопав під коренями старого дерева барлогу і буду там спати до весни.

Їжак: Я зробив нірку, наносив листя та моху, її прикриє снігом і буде ще тепліше.

Кабан: Я накопив багато жиру під шкірою і мені не буде холодно, буду їсти гілочки, жолуді та кору дерев.

Тетерів: У мене є тепле пір'ячко, в сугробах спатиме вночі і вони будуть захищати мене від ворогів.

Педагог: бачите як добре тварини підготувалися до зими, поміняли шубки, запасли їжу, але браконьєри, які ловлять та вбивають тварин виходять взимку на полювання і тваринам треба допомогти від них врятуватися. Вони впіймали тварин та посадили їх у клітки.

Педагог: Де знаходиться клітка з вороною?

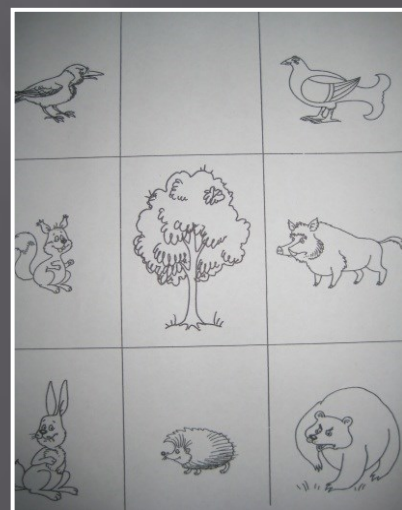
Діти: У лівому верхньому куту

(так далі за картиною про кожну тварину).

Педагог: Треба допомогти тваринам

втекти, для цього намалюйте тварин у

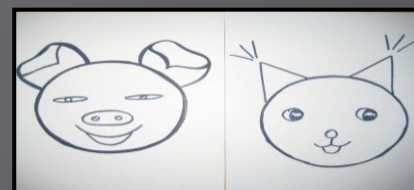
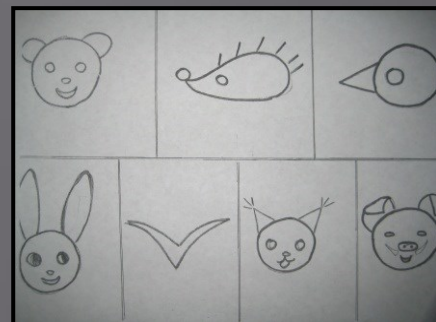
пусті клітини по пам'яті

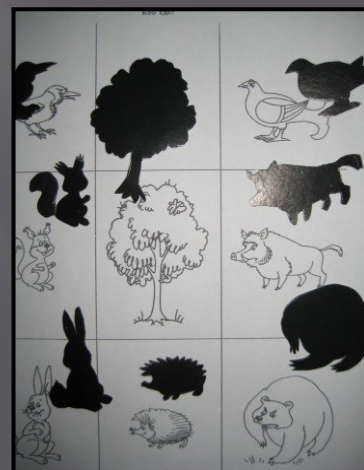
5. СХЕМАТИЧНЕ МАЛЮВАННЯ

Схематичне малювання тварин по пам'яті у пусті клітини за допомогою матеріалізованих сенсорних еталонів (рятуємо тварин від бракон'єрів. Діти шукають кількість помилок і отримують фішки за правильне виконання)

6. Гра «НАКЛАДИ СИЛУЕТ НА КОНТУР»

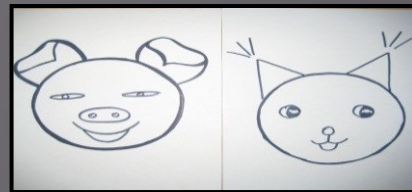
Педагог: Тепер нам треба заховати тварин під чорними масками, щоб їх не побачили. (добирають силуетне зображення та накладають на контурне у клітини)

7. ФІЗХВИЛИНКА.

Педагог: Та ось звірі не витримали сидіти тихо і ховатися, вибігли на галявину погуляти (діти під музику виконують рухи тварин слідкуючи за зміною схематичних зображень тварин)

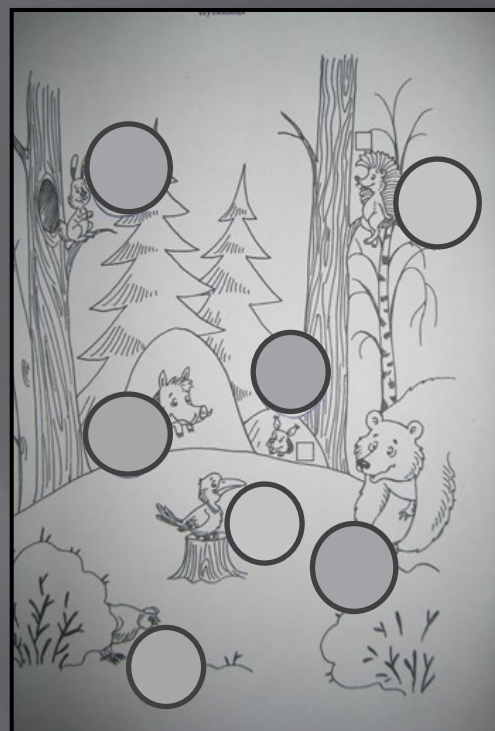

(Звучить постріл, звірі злякалися та розбіглися.)

Педагог: Вони розбіглися та поховалися, але не у свої домівки. Давайте переглянемо, хто зайняв не свій будинок.

8. РОБОТА ЗА СХЕМАТИЧНОЮ КАРТИНОЮ -«ПЛУТАНИНА»

Діти з'ясовують, хто з тварин зайняв не своє місце та поряд малюють схематичне зображення тієї тварини чий, це будинок.

9. ЗОРОВА ГІМНАСТИКА З СНІЖИНКАМИ. *(у лісі пішов сніг)*

Педагог: Нарешті всі звірі врятовані, вони сховалися так, що бракон'єри їх ніколи не знайдуть, сніг заповишив їхні сліди, а нам треба повернути їх на місце у казку на галявину.

10. СКЛАДАННЯ З ЧАСТИН КОЛЬОРОВОЇ КАРТИНИ (пазли)

*Діти виконують роботу кожен на своєму фоні
за зоровим діагнозом*

(На столі викладається велика картина з частин. У яку тварину дитина перевтілювалася у казці, зображення такої тварини збирає з частин).

Педагог: За те що ви врятували тварин від браконьєрів, вони передали вам подарунок: диск з чудовими, цікавими фільмами про життя лісових звірів.

А тепер я пропоную вам кожному оцінити свою участь в екскурсії до лісу. Виберіть саме ту сніжинку, яка відповідає вашому досягненню.

ЯК ТВАРИНИ ТА ПТАХИ ДО ЗИМИ ГОТУВАЛИСЯ (ОПОВІДАННЯ)

Випав в лісі перший сніг. Замело доріжки й галявини. Стоять дерева все у лісі в снігу. Тихо. Жодна гілка не ворухнеться. Аж раптом на лісову галявину прилетіла ворона та заголосила:

- Тварини, птахи! Ану мерщій сюди! Ми початок зими прогавили, проспали, пропустили, не помітили. Зима прийшла а ми не підготувались!

Почули ворону птахи й тварини та почали збиратися на лісовій галявині. Полохливо вискочив зайчик з-під куща, сприт ненько виплигнула білка із дупла, незграбно вибрався ведмідь зі своєї барлоги, швидко вибіг їжачок й задроботів маленькими ніжками, поважно злетів з дерева тетерів, вийшов з лісу кабан.

- Чого голосиш ворона? - питають тварини. – Чому спати не даєш?

- Зима прийшла! Зима прийшла! А ми до зими не підготувались! – невгамовується ворона.

- Я до зими підготувався, каже заєць. - Я вже свою літню сіру шубку на білу зимову змінив. Моя нова шубка тепла, біла - мене в ній на снігу не знайдеш.

- Та і я підготувалась до зими, каже білочка. – Я теж змінила своє вбрання на зимове: була в мене шубка руда, а тепер стала сіренька. На дереві, серед гілок, мене в сірій шубці зимою важко помітити. А ще я восени насушила багато грибів та ягід у дуплі приберегла горішків. Мені їжі на всю зиму вистачить.

- А ви, їжачок та ведмідь, до зими готувалися? – питає ворона.

- А як же, - відповідають тварини.

- Я каже ведмедик, - зимою в теплу барлогу спати ляжу. Ще восени викопав я її під коренями старого дерева й натаскав туди гілок. Буду спати до весни. Мене в барлозі ніяка зима не лякає.

- І я, - каже їжачок, - ще восени листя приготував. Хатка вийшла тепла та сухенька. А сніг випав, вкрив зверху нірку - тепер мені ще тепліше буде. І не знайде мене під снігом ніхто.

- А ти, кабанчику? – питає ворона. - Ти як до зими підготувався?

- Я, - відповідає кабан, - під шкурою жиру багато назбирав. Мені у люті морози не холодно. А гілок і кори у лісі багато. Я з голоду не згину.

- А ти, тетерів? – питає ворона. – В тебе шубки, як у зайця та білочки немає, нори й барлоги, як у їжачка з ведмедиком, немає. Жиру, як у кабана, теж немає. Ти як від холоду ховатися будеш?

- А у мене пір'ячко є, а зима пухнасті пагорби приготувала, - відповідає тетерів. – Це і є мій порятунок. Пташине пір'ячко і від морозів рятує, а глибокі пагорби від ворогів захищають. У темну ніч ми спимо глибоко під снігом. Нас там жоден хижак не дістане. А в день високо на деревах сидимо, дзьобаємо бруньки та різне насіння. Ми зими не боїмося.

Заплакала ворона заголосила:

- Бідна я, бідна! – кричить ворона. – тільки я шубку не змінила, їжу не заготувала, хатинку не приготувала. Доведеться мені всю зиму з гілки на гілку перелітати та й з голоду вмирати.

- Чого ти кричиш, - каже їй тетерів. – Кожний до зими готується по-своєму. Пір'я і в тебе є, а бруньок, насіння та ягід на деревах і для тебе вистачить. Не замерзнеш і з голоду не загинеш. Не кричи, пішли зиму краще зустрічати!

І вирушили тварини та птахи зиму зустрічати.